

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 lipca 2017 roku, znak (...) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 7 czerwca 2017 roku odmówił J. K. przyznania deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że ubezpieczonemu nie przysługuje prawo do deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego, gdyż nie przysługuje mu emerytura kolejowa, nie udowodnił bowiem 15 – letniego okresu zatrudnienia na kolei. Deputat węglowy w formie ekwiwalentu pieniężnego przysługuje wprawdzie także byłym pracownikom kolejowym, pobierającym emeryturę inną niż emerytura kolejowa, jeżeli ostatnio przed przejściem na emeryturę byli zatrudnieni na kolei i w okresie tego zatrudnienia przysługiwał im deputat węglowy. Ubezpieczony natomiast ostatnio, tj. do dnia 11 kwietnia 2011 roku był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w (...) Spółce z o.o. w Ł., a więc przed przejściem na emeryturę nie był zatrudniony na kolei.

/decyzja - k. 108 plik II akt ZUS/

Odwołanie od ww. decyzji w dniu 16 sierpnia 2017 roku wniósł J. K. podnosząc, że nie zgadza się z decyzją, gdyż pracował pod patronatem Kolei Państwowych ponad 15 lat.

/odwołanie - k. 2/

W złożonej w dniu 22 sierpnia 2017 roku odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację przedstawioną w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy podniósł dodatkowo, że wnioskodawca ma przyznana emeryturę od dnia 12 kwietnia 2011 roku, tj. po ukończeniu 60 roku życia z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach, ale nie jest to emerytura kolejowa, z uwagi na nieudokumentowanie 15 – letniego okresu zatrudnienia na kolei. /odpowieź na odwołanie - k. 9 – 9 verte/

W piśmie z dnia 30 maja 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wskazał, że J. K. nie przysługiwało prawo do emerytury kolejowej, gdyż nie wykazał 15 – lat zatrudnienia na kolei. Przyjmując do okresów pracy na kolei oraz równorzędnych okres pracy w Przedsiębiorstwie (...) od 1 stycznia 1983 roku do 30 września 1991 roku (w tym praca na eksporcie od 16 lipca 1985 roku do 26 stycznia 1987 roku), okres służby wojskowej od 15 stycznia 1971 roku do 14 grudnia 1972 roku, okres nauki zawodu od dnia 1 września 1966 roku do 30 czerwca 1969 roku wnioskodawca udowodnił łącznie 13 lat 6 miesięcy.

/pismo – k.195-195 odwrót/

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie. Wnioskodawca poparł odwołanie, pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie.

/stanowiska stron - e-protokół z dnia 17 grudnia 2018 roku - 00:00:40 - 00:01:08 – płyta k.237/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

J. K. urodził się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna, a nadto: wniosek - k. 1 plik II akt ZUS/

W dniu 11 kwietnia 2011 roku złożył wniosek o emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym, w związku z pracą w warunkach szczególnych.

/ wniosek - k. 1- 5 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 14 września 2011 roku - znak (...) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 11 kwietnia 2011 roku przyznał J. K. emeryturę od dnia 12 kwietnia 2011 roku, tj. od następnego dnia po rozwiązaniu stosunku pracy.

/decyzja - k. 85-87 plik II akt ZUS/

W dniu 7 czerwca 2017 roku J. K. wniósł o przyznanie ekwiwalentu za deputat węglowy.

/okoliczność bezsporna, a nadto: wniosek - k. 106 plik II akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 6 lipca 2017 roku, znak (...) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 7 czerwca 2017 roku odmówił J. K. przyznania deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że ubezpieczonemu nie przysługuje prawo do deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego, gdyż nie przysługuje mu emerytura kolejowa, nie udowodnił bowiem 15 – letniego okresu zatrudnienia na kolei. Deputat węglowy w formie ekwiwalentu pieniężnego przysługuje wprawdzie także byłym pracownikom kolejowym, pobierającym emeryturę inną niż emerytura kolejowa, jeżeli ostatnio przed przejściem na emeryturę byli zatrudnieni na kolei i w okresie tego zatrudnienia przysługiwał im deputat węglowy. Ubezpieczony natomiast ostatnio, tj. do dnia 11 kwietnia 2011 roku był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w (...) Spółce z o.o. w Ł., a więc przed przejściem na emeryturę nie był zatrudniony na kolei.

/decyzja - k. 108 plik II akt ZUS/

Wnioskodawca w okresie od 1 września 1966 roku do 31 maja 1992 roku był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy Zakładzie Budownictwa (...) w W., w tym w okresie od dnia 1 stycznia 1983 roku do dnia 30 września 1991 roku – Przedsiębiorstwo (...). W okresie od dnia 1 września 1966 roku do dnia 30 czerwca 1969 roku ubezpieczony był zatrudniony jako uczeń (...), a następnie na stanowiskach: ślusarza k/stalowych, monter k/stalowych.

/ świadectwo pracy - k. 29 plik II akt ZUS/

W okresie od dnia 15 stycznia 1970 roku do dnia 14 grudnia 1972 roku wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową.

/ bezsporne/

W świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 24 sierpnia 2011 roku Zakład Budownictwa (...) w W. wskazał, że J. K. zatrudniony od 1 września 1966 roku do 31 maja 1992 roku, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości w okresach:

- od dnia 1 września 1969 roku do dnia 14 stycznia 1971 roku,

- od dnia 15 stycznia 1973 roku do dnia 15 lipca 1985 roku,

- od dnia 24 sierpnia 1987 roku do dnia 31 maja 1992 roku na stanowisku monter konstrukcji metalowych na wysokości, wymienionym w wykazie A dziale V poz.5 pkt. 2 zawartym w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 64 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 29 czerwca 1983 roku w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej.

/ świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych – k.33 plik II akt ZUS/

W okresie od dnia 1 listopada 1983 roku do dnia 31 sierpnia 1991 roku wnioskodawca pobierał deputat węglowy.

/ zaświadczenie – k.187, karty wynagrodzeń – k. 142-167; zeznania wnioskodawcy – 00:02:21-00:07:59 – płyta CD k.237 w zw. z 00:01:09 – 00:16:13 – płyta CD k.20; zeznania świadka T. B. – 00:02:45- 00:08:43 – k.206; zeznania świadka F. L. – k.230/

W okresie od 1 czerwca 1992 roku do 31 grudnia 2002 roku wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na stanowisku monter k/metalowych.

/ akta osobowe - koperta - k. 19 - świadectwo pracy - k. 7 część C akt osobowych/

Natomiast w okresie od 16 czerwca 2003 roku do 11 kwietnia 2011 roku wnioskodawca był zatrudniony w Zakładzie (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł..

/bezsporne , umowy o pracę – k.40-41 plik II akt ZUS/

Tak ustalony stan faktyczny nie był sporny pomiędzy stronami. Szczegółowych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy dokonał na podstawie całokształtu materiału dowodowego, w szczególności na podstawie akt osobowych wnioskodawcy, dokumentacji zawartej w aktach ZUS oraz w oparciu o zeznania wnioskodawcy i świadków. Wskazane dowody pozwoliły na ustalenie przebiegu zatrudnienia wnioskodawcy oraz okresu pobierania ekwiwalentu za deputat węglowy.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe" (t.j. Dz.U. z 2014 roku, poz. 1160 ze zm.) byłemu pracownikowi kolejowemu pobierającemu emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, przyznana na podstawie przepisów

o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin lub przepisów ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych albo przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a także członkom rodziny tego pracownika pobierającym po nim rentę rodzinną przyznaną na podstawie wymienionych przepisów, przysługuje prawo do deputatu węglowego w ilości 1800 kg węgla kamiennego rocznie, w formie ekwiwalentu pieniężnego (ust. 1).

Za podstawę ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w ust. 1, przyjmuje się przeciętną średnioroczną cenę detaliczną 1000 kg węgla kamiennego z roku poprzedzającego rok, w którym ekwiwalent ma być wypłacany, ogłaszana przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w terminie do dnia 20 stycznia każdego roku, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", skorygowaną o przewidywany w ustawie budżetowej średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów na rok planowany (ust. 2).

Prawo do deputatu węglowego nie przysługuje jednak emerytowi lub renciście, jeżeli nie przysługiwało mu w okresie zatrudnienia, z tytułu którego powstało prawo do emerytury lub renty (ust. 4).

Ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust. 1, przyznaje i wypłaca w dwóch terminach wraz z wypłatą emerytury lub renty: w marcu - za okres od 1 stycznia do 30 czerwca i we wrześniu - za okres od 1 lipca do 31 grudnia każdego roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych z dotacji celowej z budżetu państwa. (ust. 5).

W przypadku przyznania emerytury lub renty po terminie wypłaty ekwiwalentu pieniężnego, ekwiwalent należny od dnia przyznania emerytury lub renty do końca półrocznego okresu, o którym mowa w ust. 5, wypłaca się łącznie z pierwszą należnością z tytułu emerytury lub renty (ust. 6).

Emeryci i renciści nabywają prawo do ekwiwalentu pieniężnego z dniem przyznania emerytury lub renty (ust. 10). Prawo do pobierania ekwiwalentu pieniężnego ustaje lub ulega zawieszeniu wraz z ustaniem prawa do emerytury lub renty (ust. 11).

Prawo do deputatu węglowego jest bezpośrednio związane z pracą na kolei i przysługuje pracownikom pracującym na kolei oraz byłym pracownikom kolejowym, którzy na podstawie właśnie tego zatrudnienia nabyli emeryturę lub rentę. Tym samym, zdaniem Sądu Okręgowego, nabycie prawa do emerytury w oparciu o zatrudnienie wykonywane poza koleją, wyklucza skuteczne przyznanie prawa do deputatu węglowego. Nie zmienia tego fakt wcześniejszego wykonywania pracy na kolei, czy też pobierania renty kolejowej, gdyż jak wynika z ust. 11 ww. przepisu wraz z ustaniem zatrudnienia na kolei, czy też ustaniem prawa do renty kolejowej, ustaje prawo do deputatu węglowego. Co prawda art. 74 ust. 1 przewiduje możliwość nabycia prawa do deputatu węglowego byłemu pracownikowi kolejowemu również na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Jednak przepis ten nie może być interpretowany w oderwaniu do ust. 4 i ust. 11 tego przepisu. Zatem istotne jest ustalenie, czy przyznana emerytura w oparciu o przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, została ustalona na podstawie zatrudnienia kolejowego i wówczas prawo do deputatu węglowego przysługuje, czy też zatrudnienia poza koleją, co uniemożliwia nabycie prawa do tego świadczenia (por. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 07.03.2012r. sygn. III AUa 1699/11, LEX 1238743; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11.01.2011r., sygn. I UZP 4/10, LEX 672708).

W niniejszej sprawie - to podstawa na jakiej przyznano wnioskodawcy prawo do emerytury warunkuje, czy nabył on prawo do deputatu, czy nie. Jak wynika z akt sprawy zatrudnienie wnioskodawcy na kolei ustało w dniu 30 września 1991r. i po tej dacie wnioskodawca podejmował pracę wyłącznie poza koleją. Również zatrudnienie bezpośrednio przed przejściem na wcześniejszą emeryturę nie było związane z pracą na kolei. Co do okresu pracy w warunkach szczególnych - to w świadectwie pracy w warunkach szczególnych uwzględniono prawie cały okres zatrudnienia w Zakładach Budownictwa (...) w W. (z wyjątkiem okresu nauki zawodu od dnia 1 września 1966 roku do 30 czerwca 1969 roku, okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej od 15 stycznia 1971 roku do 14 grudnia 1972 roku oraz pracy na eksporcie od 16 lipca 1985 roku do 26 stycznia 1987 roku) bez wyszczególniania okresu pracy w (...) od 1 stycznia 1983 roku do 30 września 1991 roku. Okres pracy na kolei stanowił epizod w całym okresie zatrudnienia, w tym w warunkach szczególnych, z którym wiązał się przywilej uzyskiwania deputatu węglowego, który wnioskodawca otrzymywał od dnia 1 listopada 1983 roku do dnia 31 sierpnia 1991 roku.

Jednak obecnie zdarzenie to nie stanowi wystarczającej przesłanki do zastosowania art. 74 ust. 1 i przyznania takiego ekwiwalentu do emerytury, gdyż świadczenie emerytalne nie wynikało wprost wyłącznie z pracy na kolei. Zdaniem Sądu uprawnienie do deputatu węglowego nie przysługuje każdemu byłemu pracownikowi kolei niezależnie od tytułu, na podstawie którego pobiera on emeryturę. Wbrew stanowisku odwołującego uprawnienie przy ustaleniu uprawnień do deputatu istotne jest ustalenie czy zatrudnienie, na podstawie którego ustalono prawo do emerytury, uprawniało do deputatu węglowego, a nie sam tytuł nabycia świadczenia emerytalnego.

Ubezpieczony nabył prawo do emerytury wcześniejszej po uwzględnieniu pracy w warunkach szczególnych wykonywanej na kolei oraz po jej uzupełnieniu do 15 pełnych lat takich okresów, pracą w warunkach szczególnych wykonywaną poza koleją.

Jak wskazał organ rentowy nawet przyjmując do okresów pracy na kolei oraz równorzędnych okres pracy w Przedsiębiorstwie (...) od 1 stycznia 1983 roku do 30 września 1991 roku (w tym praca na eksporcie od 16 lipca 1985 roku do 26 stycznia 1987 roku), okresu służby wojskowej od 15 stycznia 1971 roku do 14 grudnia 1972 roku, okres nauki zawodu od dnia 1 września 1966 roku do 30 czerwca 1969 roku - wnioskodawca udowodnił łącznie w tym zakresie jedynie 13 lat 6 miesięcy.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ §1 kpc orzeczono jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy.